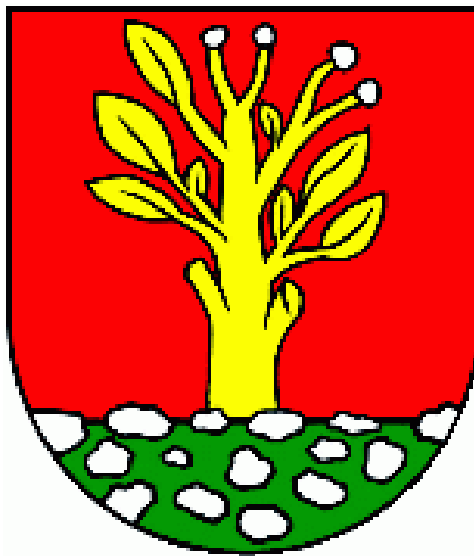

Program rozvoja obce Čel'ovce

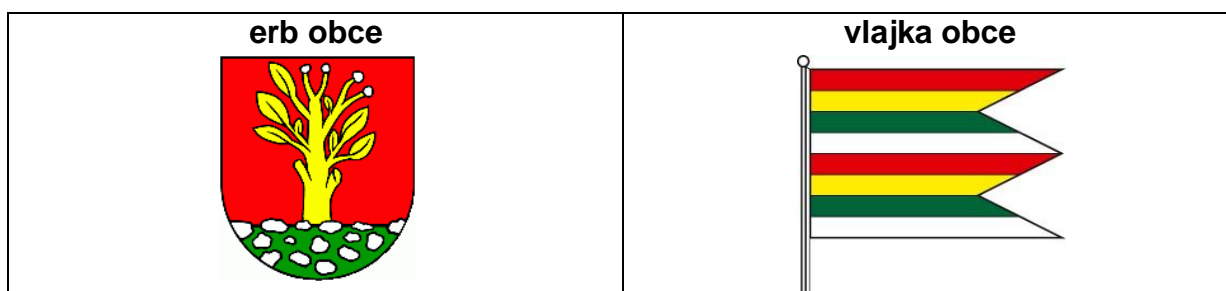
na roky 2022 – 2027

Názov:	Program rozvoja obce Čel'ovce na roky 2022-2027
Územné vymedzenie:	obec Čel'ovce
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	
Verzia ¹ :	1.0
Publikovaný verejne:	
Vypracovala:	Marianna Dvorjaková a kol.

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Čelovce

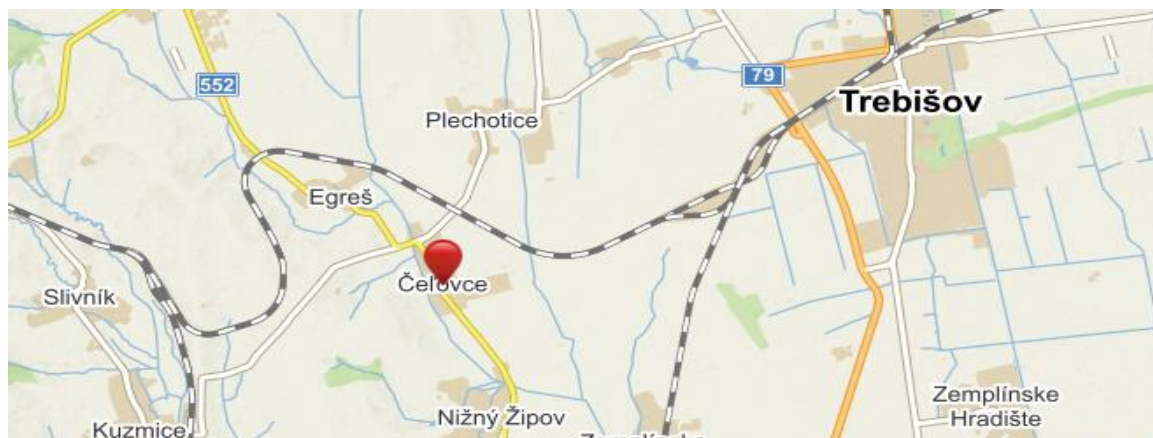
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Košický
Okres:	Trebišov
Historický región:	Zemplín
Poloha stredu obce:	48°36'10" s.g.š. a 21°37'39" v.z.d
Nadmorská výška stredu obce:	142 m.n.m
Rozloha katastra:	13,27 km ²
Počet obyvateľov:	550
Hustota obyvateľstva:	41,45 obyv./km ²
PSČ:	076 17
Evidenčné číslo vozidiel:	TV

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Čelovce Hlavná 72/49 076 17 Nižný Žipov
Web:	www.celovce.sk
Email:	obec.celovce@zoznam.sk
Telefón:	+421 56 668 55 00, +421 56 668 55 01
IČO:	00331414

Poloha obce

Obsah

ÚVOD	5
Zámer spracovania Programu rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027	6
ANALYTICKÁ ČASŤ	10
Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát	10
Analýza vnútorného prostredia	12
<i>História</i>	12
<i>Prírodné pomery</i>	12
<i>Kvalita životného prostredia</i>	12
<i>Obyvateľstvo</i>	14
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	18
Administratívno-správne služby	19
Cestovný ruch	20
Finančná analýza	22
Analýza vonkajšieho prostredia	23
Štrukturálne fondy v programovom období 2021-2026	24
STEER analýza	27
Zhodnotenie súčasného stavu územia	28
SWOT analýza	28
Kľúčové faktory a disparity územia	36
STRATEGICKÁ ČASŤ	37
Strategická vízia a strategický cieľ obce	38
Stratégia rozvoja	39
PROGRAMOVÁ ČASŤ	46
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí	46
Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov	47
Príprava projektov	48
REALIZAČNÁ ČASŤ	51
Akčný plán obce	51
Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO	52
Stručný popis komunikačnej stratégie	53
Systém monitorovania a hodnotenia	53
Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	55
ZÁVER	60

PRÍLOHY	62
Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO	62
Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva).....	62
Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO.....	63
Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve	64

ÚVOD

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program rozvoja obce Čelovce“ s výhľadom do roku 2027 (PRO) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom rozvoja obce Čelovce sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie hospodárskeho, sociálneho, a environmentálneho rozvoja obce Čelovce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Čelovce sa dosiahne zavedenie procesu strategického plánovania do života obce a zlepšenie zručností a schopností rozvojových aktivít, zvýši sa jej konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Východiskami pre formulovanie Programu rozvoja obce Čelovce boli:

- vízia obce Čelovce,
- čiastkové vízie spracované pracovnými skupinami pre tvorbu PRO,
- analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia obce,
- analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre obec v oblastiach ekonomického rozvoja, ľudských zdrojov, sociálneho rozvoja, životného prostredia a technickej infraštruktúry,
- analýzy problémov identifikované pracovnými skupinami,
- stromy cieľov,
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja PSK,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Princíp tvorby PRO je založený na kvalitných a overených dátach. Je výsledkom komplexných analýz v troch kľúčových oblastiach a vytvorený partnerstvom hlavných

aktérov územia, v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov konkrétneho územia ako aj vyjadrením vízie v konkrétnych stratégiách, aktivitách a rozvojových projektoch.

Zámer spracovania Programu rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027
Forma spracovania	<p>Program rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027 (ďalej len „PRO 2022-2027“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p> <p>Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PRO bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, zohľadňovať bude ciele a priority zakotvené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú:</p> <p>Za obec: Koordinátor riadiaceho tímu Jana Sabóvá - starostka obce Členovia riadiaceho tímu Tamara Kožičová – zamestnanec OcÚ Eva Klúčárová – zamestnanec OcÚ</p> <p>Za zhotoviteľa: Člen riadiaceho tímu Marianna Dvorjaková - externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za: - celkovú koordináciu spracovania PRO 2022-2027,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zostavenie Zámeru spracovania PRO, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - Vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO, - informovanie verejnosti o realizácii PRO, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PRO, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. <p>Spracovanie PRO bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude pravidelne informovaná o priebežných výstupoch prostredníctvom webovej stránky obce.</p>
Obdobie spracovania	Od 30.10.2021 do 31.1.2022
Financovanie spracovania	Rozpočet obce

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú5): Osnova PRO

Osnova PRO - Úvod

Táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa

- vymedzeného územia,
- zámer spracovania PRO.

Časť 1: Analytická časť

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, príp. regionálnej úrovni k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Časť 2: Strategická časť

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Časť 3: Programová časť

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Časť 4: Realizačná časť

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRO, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,

- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Časť 5: Finančná časť

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

Obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

Prílohy

- Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO
- Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Zdroj: vlastné spracovanie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľoch. Obsahuje komplexné hodnotenie rozvojovej úrovne priestoru, disponibility rozvojového potenciálu obce (obyvateľstvo, miestne hospodárstvo, miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami, sociálna infraštruktúra, prírodné zdroje, technická infraštruktúra) a analýzu východiskovej situácie obce Čelovce s väzbami na širšie územie, ako aj na legislatívu, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilitu verejných zdrojov a systému ich prerozdelenia. Určuje hlavné faktory rozvojového potenciálu a odhaduje budúci vývoj s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a faktorov rozvoja územia obce a jeho ľudí.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Formulár 4 (Ú8): Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	Priebežne	Lokálna	Obecný úrad Čelovce
PHSR Košického samosprávneho kraja	2016-2022	Regionálna	ww.vucke.sk
Územný plán veľkého územného celku Košického kraja – Zmeny a doplnky 2004	Od 2004	Regionálna	www.uzemneplany.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh	2020	Národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	Od 2001	Národná	www.telecom.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	Národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	Európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Formulár 5 (A1): Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Čelovce Štatistický úrad SR Mestská a osobná štatistika Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	www.celovce.sk www.statistics.sk www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx
Sociálna sféra	Obec Čelovce Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.celovce.sk www.upsvar.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Čelovce	www.celovce.sk
Zdravotníctvo	Obec Čelovce	www.celovce.sk
A iné		www.zemplin.eu www.celovce.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza vnútorného prostredia

História

Prvá písomná správa o Čelovciach pochádza z roku 1220. Bola napísaná v latinskom jazyku v meste Varadín (dnes Oradea) v rumunskom Sedmohradsku. Varadín bol centrom východného Uhorska. Latinský text tejto vzácnej listiny, prevzatý z knihy historika Richarda Marsinu „Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae“, znie: Chepanus de villa Chula petrum de Trhoviste pro furto equi impetivit, ambae partes Varadinum ad examen ferri candentis missae sunt. Ďalšia zmienka o obci Čelovce sa datuje do roku 1309, kedy sa nazývala Chele. Postupne v historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1342 je písomne doložený názov Chelye, z roku 1349 Kyschelej, z roku 1405 Chele utraque, z roku 1773 Czelowcze, z roku 1808 Czelejowce, z roku 1920 Čelovce. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Cselej.

Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Zemplínsku župu, pred rokom 1960 pod okres Trebišov, kraj Košice, po roku 1960 pod okres Trebišov, kraj Východoslovenský.

Obdobie feudalizmu a kapitalizmu: Obec je doložená v roku 1309. V roku 1349 – 1467 sa delila na dve lokality, Malé Čelovce a Veľké Čelovce, ktoré neskoršie splynuli. Patrili tunajším zemanom Cseleyovcom, ktoré si s menšími zemepánmi udržali majetky do 20. storočia. V roku 1715 mala obec 8 domácností, v roku 1787 mala 64 domov a 524 obyvateľov, v roku 1828 mala 84 domov a 608 obyvateľov. Zapojili sa do roľníckeho povstania v roku 1831. V roku 1880 – 1890 sa mnohí vysťahovali. Zaoberali sa poľnohospodárstvom.

V roku 1897 bol v záreze vysokého brehu cesty z Čeloviec do Egreša objavený jeden z najhodnotnejších bronzových pokladov na Zemplíne. Našli ho pastieri, ktorý sedeli na brehu. Ten sa pod nimi zosunul a v rozrušenej pôde sa objavili bronzové sekerky, čakany, kosáky, dláta, bronzové hrudy spolu s polámanou hlinenou nádobou.

Prírodné pomery

Obec Čelovce leží na západe Východoslovenskej nížiny. Odlesnený pahorkatinný povrch chotára rozčlenený potokom Chlmec a jeho prítokmi tvoria sprašové uloženie. Je tu slaný minerálny prameň. Nadmorská výška obce v jej strede je 142 m.n.m., v jej chotári 129 – 223 m.n.m.

Kvalita životného prostredia

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu

Spoločenstva "Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba" (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje kľúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Obec v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší ale základný prvok.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územno-plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. Kvalitu ovzdušia resp. stav znečistenia ovzdušia v oblasti ovplyvňuje predovšetkým činnosť veľkých priemyselných zdrojov. Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje. Sú to predovšetkým emisie zo zdrojov, ktoré zabezpečujú dodávku tepla pre bytovo – komunálnu sféru, ale ich príspevky v porovnaní s veľkými priemyselnými zdrojmi sú značne menšie. Podiel týchto zdrojov na znečistení ovzdušia je závislý aj od stupňa plynofikácie obcí. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia sa stále viac radí automobilová doprava.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 120 l nádoby a 1200 l maloobjemové kontajnery (MOK). Biologické odpady sa ukladajú v kompostéroch, kde dochádza k ich zhodnocovaniu. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov

alebo vriec. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečuje zmluvná spoločnosť KOSIT a.s. Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má stúpajúcu tendenciu. Obec sa snaží zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite na podporu triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo naďalej zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Tabuľka č. 1 : Zber komunálneho a separovaného odpadu z domácností (2022)

Názov odpadu	Frekvencia zberu
Komunálny odpad	26 x ročne
Papier	4 x ročne
Sklo	4 x ročne
PET fľaše	12 x ročne
Zmiešané plasty, PET fľaše	12 x ročne
Elektroodpad a kovové obaly	Podľa objednávky
Nebezpečný odpad	Podľa objednávky

Zdroj: Obec

Obyvateľstvo

Obec Čelovce má 543 obyvateľov bez výraznej prevahy mužského alebo ženského zastúpenia. Počet obyvateľov sa z dlhodobého hľadiska neprejavuje výrazným rastom alebo klesaním.

Tabuľka č.2 : Počet obyvateľov obce Čelovce v rokoch 2017-2021 k 30.11.2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyv.	541	548	554	552	543
Muži	268	269	273	275	276
Ženy	273	279	281	277	267

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Z celkového počtu 550 obyvateľov (údaje podľa roku 2021) sa takmer polovica hlási ku rímskokatolíckej cirkvi. Ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 160 obyvateľov čím predstavuje druhé najzastúpenejšie náboženské vyznanie v obci. V obci sa nachádza aj evanjelická cirkev augsburského vyznania, reformovaná kresťanská cirkev, pravoslávna cirkev a zástancovia iného vyznania. Svoje zastúpenie majú aj obyvatelia bez vyznania a osoby, u ktorých nebolo zistené náboženské vyznanie.

Tabuľka č. 3: Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania a pohlavia

	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	263
Gréckokatolícka cirkev	160
Pravoslávna cirkev	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	13

Cirkev adventistov siedmeho dňa	3
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske)	17
Ad hoc hnutia	2
Bez vyznania	29
Nezistené	62
Spolu	550

Zdroj: SODB 2021

V obci je výrazne zastúpené obyvateľstvo so slovenskou národnosťou. K rómskej národnosti sa hlási 9 osôb. Svoje zastúpenie v obci má aj národnosť maďarská. Až pri 44 osobách nebola zistená národnosť.

Tabuľka č. 4: Obyvateľstvo podľa národnosti a pohlavia

	Spolu
Slovenská	493
Rómska	9
Maďarská	4
Nezistená	44
Spolu	550

Zdroj: SODB 2021

Dominantnú skupinu v obci predstavujú osoby ekonomicky aktívne v počte 236 osôb. S o niečo nižším podielom žije v obci závislých osôb. Najväčšiu skupinu z nich predstavujú deti do 16 rokov v počte 119. V obci sa nachádza aj veľa nepracujúcich dôchodcov s celkovým počtom 130 osôb. Na rodičovskej dovolenke je 15 osôb. V obci sa nachádzajú aj osoby nezávislé a osoby závislé, nezistené.

Tabuľka č. 5: Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity a pohlavia

	Spolu
Osoby ekonomicky aktívne	236
Osoby na rodičovskej dovolenke	15
Nepracujúci dôchodcovia	130
Ostatní nezávislí	1
Osoby závislé (spolu)	143
• deti do 16 rokov	119
• študenti stredných škôl	17
• študenti vysokých škôl	7
Ostatní závislí, nezistení	15
Úhrn obyvateľstva	540

Zdroj: SODB 2011

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov a nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Košickom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a jej súčasná úroveň je spolu

s Prešovským krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavných zdrojov tvorby nových pracovných miest. Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci pohybuje v rozmedzí 106 až 121 osôb. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 5 rokov pohybovala v rozpätí od 36,81 % (2011) do 42,01 % (2014). V rozmedzí piatich rokov bolo vždy evidovaných viac mužských uchádzačov o zamestnanie ako ženských.

Tabuľka č. 6: Vývoj nezamestnanosti v obci

	2015	2016	2017	2018	2019
Evidovaní UoZ - muži	68	69	72	71	75
Evidovaní UoZ - ženy	45	37	46	42	46
Spolu	113	106	118	113	121
Miera nezamestnanosti v %	39,24	36,81	40,97	39,24	42,01

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Okresný úrad práce (OÚP) ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. OÚP je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s OÚP v Trebišove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných, ako aj obcou samotnou.

Ludia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 50 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce). Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov. Inou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť

medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domová, bytová, občianska, dopravná a technická infraštruktúra

Administratívne služby zabezpečuje v obci Obecný úrad. V obci sú vybudované rozvody plynu a elektrickej energie. Odborné vyšetrenia sú obyvateľom poskytované v Trebišove. Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch. V súčasnom období je nízka rozostavanosť. Vzhľadom na ekonomickú situáciu obyvateľov individuálna bytová výstavba ide pomalým tempom, ale medzi občanmi existuje. Preprava osôb v obci je zabezpečená autobusovou dopravou. Cestovanie do škôl a do práce zabezpečuje SAD. Obec je pripojená na telekomunikačnú sieť.

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia občianskej vybavenosti: materská škola, obecný úrad, kultúrny dom, kostol, dom smútku, predajňa potravín.

Ekonomika, trh práce a sociálna situácia

Obec v rámci Národného projektu, ktorý sa financuje z Európskeho sociálneho fondu, spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, tak že zamestnáva občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi na menšie obecné služby.

Vzdelávanie

V obci Čelovce sa nachádza materská škola. Materská škola je jednotriedna MŠ, poskytujúca poldennú starostlivosť deťom od 2 do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. MŠ aktuálne navštevuje 17 detí. Obec disponuje aj základnou školou s výukou v prvom stupni (1.-4. ročník), ktorú aktuálne navštevuje 23 detí.

Kultúra

Obecný úrad zabezpečuje vysielanie obecného rozhlasu. Prenajíma kultúrno-spoločenskú sálu na rozličné kultúrne podujatia. V obci sa organizuje viacero kultúrnych akcií ako sú napr. Mikuláš, Deň detí, Mesiac úcty k starším. Obec realizuje kultúrne podujatia počas celého roka. Folklorne tradície rozvíja folklórny súbor Čelovčanka.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec Čel'ovce má vybudovaný verejný vodovod, obec je napojená na vodný zdroj. Stav vodovodnej siete umožňuje všetkým obyvateľom obce napojiť sa na kvalitnú pitnú vodu z verejného vodovodu.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Čel'ovce je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním diódových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch. Verejné osvetlenie obce je v dobrom technickom stave, svietidlá sú úsporné.

Zásobovanie plynom

Obec Čel'ovce je splynofikovaná a každá domácnosť alebo iná inštitúcia má možnosť pripojiť sa na existujúcu plynofikačnú sieť.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete. Obec má dobré GSM pokrytie od najväčších mobilných operátorov: Orange a.s., T-Mobile a.s. a O2 Slovakia s.r.o. V obci je dostupný širokopásmový internet.

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých, praktického lekára pre deti a dorast je v meste Trebišov. Stomatologická ambulancia sa nachádza v Trebišove. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v okresnom meste Trebišov, kde je lokalizovaná aj nemocnica. Záchranná zdravotná služba a stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v meste Trebišov. V obci sa nachádza predajňa potravín. Najbližší bankomat, pobočka banky a pobočka zdravotnej poisťovne sa nachádzajú v Trebišove. Obec disponuje čerpacou stanicou a taktiež dobrovoľným hasičským zborom.

Tabuľka č. 8: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2022)

Praktický lekár pre dospelých	nie	Pošta	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa potravín	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Čerpacia stanica	áno
Záchranná zdravotná služba	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: *vlastné spracovanie*

Šport

Obec Čelovce aj naďalej udržiava bohaté tradície športového života a usporadúva rôzne športové podujatia. Medzi rozšírené patria stolnotenisové turnaje, športový deň pre deti, Čelovská 7 – mička.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka č. 9: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Trebišov
Sídlo pracoviska daňového úradu	Trebišov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Trebišov
Sídlo Okresného súdu	Trebišov
Sídlo Okresného úradu	Trebišov
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Trebišov

Zdroj: *vlastné spracovanie*

Cestovný ruch

Rekreačné strediská cestovného ruchu

Dargov: priesmyk v Slanských vrchoch, Pamätníkom hrdinov odhalených v roku 1955 na počesť 22 tisíc sovietských vojakov padlých na tomto mieste v urputných bojoch počas druhej svetovej vojny. Pri východnom úpätí priesmyku, vedľa medzinárodnej cesty E- 50 (Sečovce - Košice), bol vybudovaný rekreačný komplex pozostávajúci z autocampingu KOLIBA a motorestu BIELE STUDNIČKY.

Rekreačné stredisko Červená – Dargov: nachádza sa v lone čistej prírody Slanských vrchov, 1 km od cesty E- 50 v blízkosti strediska zimných športov a dvoma lyžiarskymi vlečkami (Tatrapoma 400 metrov). Obľúbené miesto pre milovníkov prírody, pešej turistiky, poľovníctva, jazdy na koni a požičovňou športových potrieb. V letnej sezóne v r. 1997 bolo uvedené do prevádzky termálne kúpalisko (4 bazény), nové tenisové kurty (20), posilňovňa a fínska sauna.

Autocamping MÁRIA – Veľaty: privátny rekreačný komplex v blízkosti obce Veľaty v smere hlavnej cesty na Maďarsko pozostávajúci z motela, autocampingu, chatovej osady, reštaurácie, vinárne, termálne kúpalisko a športového areálu (futbalové ihrisko, plážový volejbal, tenisové kurty a basketbalové ihrisko). Pre rekreatantov ďalej ponúka možnosti pešej turistiky, cykloturistiky a poľovania.

Zlaté piesky Tisa: ležia v juhovýchodnom cípe okresu na hranici s Ukrajinou a Maďarskom, v katastri obce Malé Tarhany. V týchto miestach rieka Tisa tvorí štátnu hranicu medzi Slovenskom a Maďarskom. Slovenská strana je lemovaná peknými piesočnými plážami, vytvorenými naplaveným jemným riečnym pieskom. Možnosť krátkodobej víkendovej rekreácie, kúpania, táborenia, rybolovu, stanovania, opaľovania a množstva občerstvenia s typickými „vychodňarskými“ jedlami.

Chránené územia

Tajba - Národná prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1966 s výmerou 27, 36 ha. Nachádza sa v katastri obce Streda nad Bodrogom. Územie predstavuje močiarne spoločenstvá mŕtveho ramena Bodroga s výskytom vzácnej korytnačky močiarnej.

Veľké jazero - Prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1967 s výmerou 8, 04 ha. Nachádza sa v katastrálnom území obce Vojka. Predstavuje jedinú slovenskú lokalitu rašeliniskového spoločenstva krovitých vrbín s výskytom vzácného druhu Slovenskej flóry - Adrovandky pl'uzgiernatej.

Zemplínska Jelšina - Prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1961 s výmerou 51, 40 ha, izolovaný komplex prirodzených spoločenstiev lužného a slatinného jelšového lesa v katastrálnom území obce Zemplínske Jastrabie.

Poniklecová lúčka - Chránené nálezisko: nachádza sa v katastrálnom území obce Malý Horeš. CHN vyhlásené v roku 1964 s výmerou 0,40 ha. Územie slúži na ochranu zvyškov pôvodnej xerotermej vegetácie s výskytom vzácného Ponikleca uhorského a iných xerotermych a pieskomilných druhov.

Rašelinisko Boľ - Prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1967 s výmerou 13, 63 ha. Nachádza sa severozápadne od Kráľovského Chlmca. Predstavuje jedno z najza-

chovalejších rašelinísk Potisskej nížiny so zriedkavým typom prirodzeného jelšovo - brezového lesa, v ktorom sa masovo vyskytuje Bezkolenec klasnatý.

Bačkovská dolina - Národná prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1967 o výmere 220, 04 ha. Územie tvoria staré i mladé bukovo - dubové porasty s hrebeňovým skalným reliéfom, ktorý vytvára optimálne ekologické podmienky pre hniezdenie chránených druhov vtákov. Nachádza sa severozápadne od obce Dargov.

Kašvár - Národná prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1953, spresnená v roku 1980 s výmerou 50, 40 ja. Nachádza sa v katastrálnom území obce Ladmovce. Je to izolovaný vápencový ostrov na Východoslovenskej nížine s bohatou teplomilnou flórou a faunou.

Latorický Luh I., Latorický Luh II. - Prírodná rezervácia: vyhlásená v roku 1967 s výmerou 40, 63 ha. Chránené územia tvoria zachované lesné spoločenstvá lužného lesa na aluviálnej nive rieky Latorica v katastrálnom území obce Boňany.

Turistické trasy

Medzinárodná turistická trasa Eisenach - Budapešť /EB/, v celkovej dĺžke 63 km s červeným značkováním. Trasu je možné rozdeliť na 3 časti:

1. Ružový sad - Slanec - Izra jazero 29 km

Jedná sa o pomerne nenáročnú cestu, ktorá prechádza zvlneným terénom s peknými rozhľadmi v druhej polovici trasy. Nástup na trasu začína pri Pomníku padlých v Dargovskom priesmyku, vedľa Ružového sadu. Trasa vedie po účelovej asfaltovej ceste popod vrchy Tereš, Bogota a Okružly vrch. Ďalej pokračuje okolo chaty Čerepník až k chate Regeta v blízkosti obce Slančík. Od chaty Regeta vedie trasa po asfalte až pred obec Slančík, kde odbočuje doprava do lesného porastu Slanských vrchov. Po krátkom výstupe na vrch Strachuľka /481 m/ a po svažniciach vrchu Hradiško trasa pokračuje k Slanskému hradu, odkiaľ je krásny výhľad na veľkú časť okresu. Pre zdatnejších trasa pokračuje po prekročení cesty vedúcej do Košíc kúsok po asfaltovej ceste, neskôr sa stáča doprava do lesného porastu a dovedie nás do rezervácie Marocká hoľa. Trasa pokračuje ďalej popri štátnej hranici s Maďarskom popod vrch Veľký Milič /895 m/ a rezerváciu Veľký Milič k jazeru Izra /448 m/. Trasa je celodenná a trvá cca 10 hodín.

2. Izra jazero - Byšta kúpele - Michalany 13,5 km

Trasa je nenáročná a je určená pre všetky vekové kategórie. Nástup na trasu je pri jazeru Izra, odkiaľ turistický chodník vedie lesným porastom. Po asi 8 km prechádza trasa obcou Byšta, kde odbočuje doprava smerom k areálu kúpeľov Byšta. Z areálu trasa vedie cez obce Kazimír do Michalian.

3. Michalany - Slov. Nové Mesto - Hraničný prechod 20 km

Trasa je nenáročná a je vhodná pre rôzne vekové kategórie. Nástup na trasu je v Michalanoch na križovatke ciest Luhyňa - Byšta. Trasa vedie po asfaltovej ceste až pred obec Luhyňa, kde sa stáča doľava. Pokračuje lúčnym a lesným

porastom do areálu Autocampingu MÁRIA vo Veľatoch a odtiaľ lesným porastom Zemplínskych vrchov až do obce Trňa. Po asfaltovej ceste potom pokračuje cez Karlov Dvor do obce Slovenské Nové Mesto nehraničný prechod kde končí.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou programového rozpočtu budú teda aj zámery vyjadrené v tomto Programe rozvoja obce.

Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu rozvoja obce predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrum pre Čelovce predstavuje mesto Trebišov (2b. skupina centier osídlenia).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyvázenej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

1. rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
2. rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
3. rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom).

Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja

zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť okresu Trebišov by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava - Trnava - Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu).

Rozvoj Košického kraja podľa národnej stratégie bude výrazne závislý od budovania technickej infraštruktúry. Výrazné zaostávanie je spôsobené najmä súčasnou slabou rozvinutosťou celého Východoslovenského kraja. Slabá rozvinutosť technickej infraštruktúry znemožňuje využívanie na rozvoj priemyslu, služieb a cestovného ruchu. Významným zdrojom nerovnováh bude aj v budúcnosti demografická skladba a populačný vývoj obyvateľstva.

Štrukturálne fondy v programovom období 2021-2026

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov pre realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014-2020 Slovensko čerpalo európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa čerpali financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie (OP VaI)

- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca Slovensko čerpalo financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK - CZ 2014-2020
- SK - AT 2014-2020
- PL - SK 2014-2020
- SK - HU 2014-2020
- ENI HU - SK - RO - UA 2014-2020

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa
- ETC Dunaj

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG
- ESPON
- INTERACT
- URBACT

Pre obec Čelovce sú najvýznamnejším a najpravdepodobnejším zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF prostriedky z Programu cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014-2020 a z Programu rozvoja vidieka 2014-2020.

Program rozvoja vidieka 2014-2020 bude financovať rozvojové projekty obcí v rámci Opatrenia č. 7 - Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach. Oprávnenými žiadateľmi o podporu budú v rámci tohto Opatrenia najmä obce do 1 000 obyvateľov vrátane, pričom celková finančná alokácia na realizáciu Opatrenia č. 7 je 119 500 000,00 eur.

V rámci spomínaného Opatrenia č. 7 Programu rozvoja vidieka budú mať obce do 1 000 obyvateľov možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky cez štyri podopatrenia:

Podopatrenie 7.2. - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania

všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Popis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
- zlepšenie vzhľadu obcí - úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.3 - Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy

Popis operácie:

- vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí s rýchlosťou min. 30 Mbit/s, vrátane zariadenia verejne prístupného miesta;
- oprávnené budú projekty zavádzania tzv. "poslednej míle". Riešenie prístupových sietí bude nadväzovať na ukončenie prvej fázy výstavby regionálnych sietí, financovanej z OP II, resp. tam, kde už sú regionálne siete dostupné a je preukázané zlyhanie trhu;
- oprávnené sú činnosti, ktoré sa týkajú investícií do infraštruktúry širokopásmového internetu, napr.:
  - * vytvorenie a zabezpečenie prístupu k širokopásmovej infraštruktúre vrátane zariadení na prenos a zber signálu (backhaul) a pozemných zariadení (napr. pevné, pozemné, bezdrôtové alebo satelitné technológie alebo kombinácie týchto technológií);
  - * budovanie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry (napr. inžinierske siete, ako je kladenie káblových rozvodov a zapájanie iných sieťových prvkov, ako sú napr. neaktívované optické vlákna atď.) v súčinnosti s ostatnými infraštruktúrami (energetické, dopravné, vodné, kanalizačné siete atď.).

Podopatrenie 7.4 - Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Popis operácie:

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry -napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyuží-

vaných objektov v obci pre komunitnú / spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;

- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov - investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania - rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- investície do využívania obnoviteľných zdrojov energie vrátane investícií spojených s úsporou energie - len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 - Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhladkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

STEER analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEER analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 6 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Starnutie obyvateľstva, migrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej oblasti
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny
Móda	Kontakt s obyvateľmi pomocou technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmeny vlády ako výsledok volieb

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce.

Formulár 7 (A5) - SWOT analýza a príklad dôležitých otázok

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
<p>a) hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia vhodných plôch pre budovanie a rozšírenie priemyselných / poľnohospodárskych zón, - dostatok pracovnej sily, ktoré sú k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky, - dobré klimatické podmienky na pestovanie teplomilných rastlín, - výhodná geografická poloha 		<ul style="list-style-type: none"> - nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania, - nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, - nedostatočná podpora po- 	

<p>obce v blízkosti okresného mesta Trebišov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rýchla dostupnosť krajského mesta Košice, - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, - atraktívne prostredie na úpätí Slanských vrchov umožňuje rozvoj cestovného ruchu, - dobrá dostupnosť sídla v blízkosti cesty 1. triedy, - keďže obec nie je tranzitnou obcou, pre rozvoj pasívneho a aktívneho cestovného ruchu sú tu ideálne podmienky, - vhodné plochy pre rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu, - chýbajúce ubytovacie zariadenia cestovného ruchu, - chýbajúce stravovacie zariadenia pre potreby cestovného ruchu, 		<p>ľnohospodárskych podnikov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií, - nízky počet podnikateľských subjektov, - málo priestorov na podnikateľské účely, - zatiaľ nedostatočne rozvinutá technická infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu, 	
<p>b) technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie, - počet a kapacita trafostaníc v súčasných podmienkach umožňuje dostatočne pokryť potreby obyvateľov a ekonomických subjektov, - dostatočný počet bytových prípojok na pevnú linku T-com, - dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, - existencia verejného osvetlenia po rekonštrukcii, - pokrytie signálom mobilných operátorov, - z funkčného hľadiska vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy, - kompletná plynofikácia obce, - existencia verejného rozhlasu, - dostupnosť informačnej siete Internet mimo vyučovacích hodín v budove základnej 		<ul style="list-style-type: none"> - absencia splaškovej kanalizácie, - absencia ČOV, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce - popri hlavnej dopravnej a urbanizačnej osy, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nedostupnosť vysokokvalitných informačných služieb verejnými alebo súkromnými operátormi, - nízka penetrácia užívateľov internetu (v dôsledku vysokých cien), 	

školy,			
<p>c) životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompletná plynofikácia obce, - fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - existencia separovaného zberu v obci, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, - vysoká hustota vzácnych prírodných úkazov, 		<ul style="list-style-type: none"> - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - absencia splaškovej kanalizácie, - absencia ČOV, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu, - neregulované koryto vodného toku prechádzajúceho cez obec predstavuje nebezpečenstvo v čase prívalových dažďov a v čase intenzívneho topenia sa snehu, - negatívny stav priestranstiev v rámci intravilánu obce vo vlastníctve súkromných subjektov (pod a v okolí futbalového ihriska), - zlý stav lesných porastov, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umeľých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - existencia čiernych skládok, - absencia odychovej zóny pre obyvateľov, 	
<p>d) sociálna oblasť a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach, - dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v meste Trebišov 		<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb, - absencia klubu mladých, - nedostatok priestorov na zriadenie domova sociálnych služieb, - absencia odychovej zóny 	

		<ul style="list-style-type: none"> - pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - absencia domova dôchodcov, - absencia domova sociálnych služieb, - absencia klubu dôchodcov, - absencia ordinácie praktického lekára, - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, - zdravotný stav obyvateľstva, 	
<p>e) školstvo a šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobré výchovno-vzdelávacie výsledky materskej školy a ZŠ - zatiaľ dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - existencia poľovníckych revírov, - výstavba nového detského ihriska 		<ul style="list-style-type: none"> - deficit v materiálno – technickom vybavení školy, - pomalé zavádzanie informačných technológií do školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktívnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov, 	
<p>f) kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu v blízkosti obecného úradu, - pravidelné kultúrne akcie - Deň matiek, MDD, Úcta k starším, detský karneval, 		<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, 	

		<ul style="list-style-type: none"> - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce, 	
<p>g) cestovný ruch a public relation</p> <ul style="list-style-type: none"> - bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - existencia poľovníckeho revíru, 		<ul style="list-style-type: none"> - málo rozvinutý cestovný ruch, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce. 	
Spolu		Spolu	

<p>Príležitosti</p> <p>a) hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva, - existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva, - rozvoj technickej infraštruktúry, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - možnosť vstupu zahraničných investorov do existujúcej infraštruktúry, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - podpora rozvojových investícií, 		<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania, 	
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie diaľnice Bratislava - Košice severnou trasou, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika), - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít, 			
<p>b) technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie - zriadenie vysokorýchlostného Internetu DSL, prípadne WI – FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do novej IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre 		<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, 	

<p>rozvoj priemyselných zón v obci,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie severnej diaľničnej siete Bratislava - Prešov - Košice, 			
<p>c) životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava verejných plôch, - výstavba oddychovej zóny, - výstavba bioskládky, - zabezpečiť separovaný zber v celej obci, - maximálne rozšírenie separovaného zberu o viaceré komodity, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - spustenie ČOV, - dobudovanie miestnej dažďovej kanalizácie, - výstavba splaškovej kanalizácie, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 		<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami. - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvážených odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok, 	

<p>d) sociálna oblasť a zdravotníctvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zlepšenie sociálneho povedomia rómskeho etnika, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 		<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, 	
<p>e) školstvo a šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do školy - zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov, - výstavba oddychovej a športovej zóny v obci, - úprava turistických chodníkov, - výstavba cyklistických chodníkov, - podpora záujmových krúžkov zo strany obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 		<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, 	
<p>f) kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvinúť kultúrne povedomie a tradície pri rómskej mládeži, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 		<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, 	

<p>g) cestovný ruch a public relation</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť rozvíjať agroturistiku, - výstavba oddychovej zóny v obci, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít, - spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU - rozvíjať rodinnú rekreáciu, - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR, 		<ul style="list-style-type: none"> - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky, 	
Spolu		Spolu	

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipália 2012*

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja

- zvýšenie atraktivity územia mikroregiónu
- nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- skvalitnenie životného prostredia
- zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb
- vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb
- rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- podpora rozvoja poľnohospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva

Hlavné disparity rozvoja

- emigrácia obyvateľstva - z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu absencie ponuky pracovných miest, slabej ponuky služieb a možností seberealizácie
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby - z dôvodu nevýhodnej periférnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí - stredne veľká obec, nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva - obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- nízka úroveň miezd - úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva
- nedostatok sociálnych a zdravotných služieb
- nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života

STRATEGICKÁ ČASŤ

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,

2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,

3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu rozvoja obce Čelovce na roky 2022–2027 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PRO obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Čelovce:

Obec Čelovce je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickkej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Čelovce na roky 2022–2027. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zvelaďovaní životného prostredia obce“.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečené napojenie na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorit a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí (PO) na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie regionálneho rozvoja sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Čelovce stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Hospodárska oblasť – táto prioritná oblasť pozostáva z dvoch priorít: hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj (podpora malého stredného podnikania zo strany obce a podpora tradičných odvetví priemyslu) a technická infraštruktúra (rozvoj dopravnej infraštruktúry a rozvoj občianskej infraštruktúry).

Sociálna oblasť – prioritná oblasť pozostávajúca zo štyroch rozvojových priorít: sociálna oblasť a zdravotníctvo(doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu a zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb), školstvo a šport (budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry, trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu), kultúra (zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni, organizačné zabezpečenie a propagácia v oblasti kultúry) a cestovný ruch a public relations (účinná propagácia obce, rekreačno - relaxačné zázemie obce a podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu).

- Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

Špecifický cieľ 4.1.2: *Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien*

Špecifický cieľ 4.1.3: *Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetu a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania*

- Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

Špecifický cieľ 5.1.2: *Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Environmentálna oblasť – tretia prioritná oblasť pozostáva z jednej rozvojovej priority: životné prostredie (nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, informovanosť a poradenstvo ochrana a racionálne využívanie vôd a ochrana ovzdušia. Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí obce a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Globálnym cieľom Programu rozvoja obce Čelovce je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálnoekonomického a trvalo udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie.

Cieľom rozvojovej stratégie je vybudovať príťažlivú obec pre vlastných obyvateľov ako aj návštevníkov obce, zlepšiť občiansku a technickú infraštruktúru obce, zlepšiť súčasný stav životného prostredia v obci, zviditeľniť obec pre potenciálnych turistov a potenciálnych podnikateľov a tým aj posilniť miestnu ekonomiku.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce
- Investície do občianskej infraštruktúry obce
- Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce
- Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce
- Ochrana životného prostredia

Strategický cieľ v hospodárskej oblasti:

Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych zdrojoch.

Strategický cieľ v sociálnej oblasti:

Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce.

Strategický cieľ v environmentálnej oblasti:

Zdravé životné prostredie v obci Čelovce

Formulár 8 (S2) - Hierarchia cieľov v štruktúre strategického dokumentu

V í z i a						
1. Prioritná oblasť - Hospodárska		2. Prioritná oblasť - Sociálna				3. Prioritná oblasť - environmentálna
Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	Technická infraštruktúra	Sociálna oblasť a zdravotníctvo	Školstvo a šport	Kultúra	Cestovný ruch a public relations	Životné prostredie
Opatrenia: 1.1 Podpora malého stredného podnikania zo strany obce 1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu	1.3 Rozvoj dopravnej infraštruktúry 1.4 Rozvoj občianskej infraštruktúry	Opatrenia: 2.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu 2.2 Zlepšiť úroveň poskytovaných zdravotníckych a sociálnych služieb	2.3 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry 2.4 Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu	2.5 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni 2.6 Organizačné zabezpečenie 2.7 Propagácia v oblasti kultúry	2.8 Účinná propagácia obce 2.9 Rekreačno-relaxačné zázemie obce 2.10 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	Opatrenia: 3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom 3.2 Informovanosť a poradenstvo 3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd 3.4 Ochrana ovzdušia

Zdroj:

vlastné

spracovanie

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblast'
1.1.	Cestná komunikácia – nové chodníky, (chodník pre rómov, chodník k železničnej stanici)	<i>Hospodárska oblasť</i>
1.2.	Výstavba kanalizácie a čističky	<i>Hospodárska oblasť</i>
2.1.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	<i>Sociálna oblasť</i>
2.2.	Zateplenie budovy Obecného úradu, výmena strechy na budove Obecného úradu	<i>Sociálna oblasť</i>
2.3.	Zateplenie budovy Materskej a Základnej školy	<i>Sociálna oblasť</i>
2.4.	Rekonštrukcia vykurovania v budove Obecného úradu a Kultúrneho domu	<i>Sociálna oblasť</i>
2.5.	Výstavba zariadenia Domova pre seniorov – Domov sociálnych služieb, charitný domov	<i>Sociálna oblasť</i>
2.6.	Vybudovanie námestia v obci	<i>Sociálna oblasť</i>
2.7.	Vybudovanie cyklotrás	<i>Sociálna oblasť</i>
2.8.	Dobudovanie oddychovej zóny (amfiteáter, workoutové prvky, detské prvky pre deti)	<i>Sociálna oblasť</i>

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
2.9.	Výstavba multifunkčného ihriska	<i>Sociálna oblasť</i>
2.10.	Rekonštrukcia obecnej pivnice	<i>Sociálna oblasť</i>
2.11.	Zriadenie ľudového múzea	<i>Sociálna oblasť</i>
2.12.	Výmena elektrických káblov v obci	<i>Sociálna oblasť</i>
2.13.	Rozširovanie internetu	<i>Sociálna oblasť</i>
3.1.	Úpravy priestranstiev v obci - zeleň	<i>Environmentálna oblasť</i>

Formulár 10 (P1) - Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí
Zdroj: vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PRO. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PRO obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PRO obce boli stanovené ako nulové v roku 2021, cieľové hodnoty boli stanovené pre rok 2026.

Príprava projektov

Formulár (P3) - Formulár pre prípravu projektov

Opatrenie 1.1.	Cestná komunikácia – nové chodníky (chodník pre rómov , chodník k železničnej stanici)					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Cestná komunikácia – nové chodníky (chodník pre rómov , chodník k železničnej stanici)	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Čelovce
Opatrenie 1.2.	Výstavba kanalizácie a čističky					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Výstavba kanalizácie a čističky	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Čelovce
Opatrenie 2.1.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.2.	Zateplenie budovy Obecného úradu, výmena strechy na budove Obecného úradu					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Zateplenie budovy Obecného úradu, výmena strechy na budove Obecného úradu	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Čelovce
Opatrenie 2.3.	Zateplenie budovy Materskej a Základnej školy					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Zateplenie budovy Materskej a Základnej školy	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Čelovce

Opatrenie 2.4.	Rekonštrukcia vykurovania v budove Obecného úradu a Kultúrneho domu					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Rekonštrukcia vykurovania v budove Obecného úradu a Kultúrneho domu	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.5.	Výstavba zariadenia domova pre seniorov - Domov sociálnych služieb, charitný domov					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
	Výstavba zariadenia domova pre seniorov - Domov sociálnych služieb, charitný domov	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.6.	Vybudovanie námestia v obci					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Vybudovanie námestia v obci	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.7.	Vybudovanie cyklotrás					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Vybudovanie cyklotrás	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.8.	Dobudovanie odдыхovej zóny (amfiteáter, workoutové prvky, detské prvky pre deti)					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce

	Dobudovanie oddychovej zóny (amfiteáter, workoutové prvky, detské prvky pre deti)	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.9.	Výstavba multifunkčného ihriska					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Výstavba multifunkčného ihriska	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.10.	Rekonštrukcia obecnej pivnice					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Rekonštrukcia obecnej pivnice	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.11.	Zriadenie ľudového múzea					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Zriadenie ľudového múzea	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.12.	Výmena elektrických káblov v obci					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Výmena elektrických káblov v obci	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 2.13.	Rozširovanie internetu					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Rozširovanie internetu	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Čelovce
Opatrenie 3.1.	Úpravy priestranstiev v obci - zeleň					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Projekt	Vypracovanie projektovej dokumentácie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce
	Úpravy priestranstiev v obci - zeleň	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Čelovce

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PRO,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PRO k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PRO.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár (R6) - Akčný plán

Akčný plán pre oblasť hospodársku, sociálnu a environmentálnu v obci Čelovce			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 1.1 Zlepšiť efektívne využívanie finančných prostriedkov			
Aktivita 1.1.1			

Pravidelne organizovať stretnutia s predstaviteľmi subjektov pôsobiacich na území okresu v hospodárskej oblasti. Spoločne formulovať návrhy na riešenie problémov s financovaním projektov v obci. Návrhy realizovať a vyhodnocovať.	každý rok od 2022	Obec Čelovce	0
Opatrenie 1.2 Zvýšiť objem finančných prostriedkov			
Aktivita 1.2.1 Aktualizovať zásobník projektov z mimorozpočtových zdrojov. Podporovať a realizovať projekty na získanie mimorozpočtových financií pre rozvoj obce.	2022-2027	Obec Čelovce	kofinancovanie 5%

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PRO

Partnermi pri realizácii PRO sú najmä obyvatelia obce, ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu boli prizvaní aj poslanci a zamestnanci OcÚ.

Vypracovaním a schválením tohto programu rozvoja obce plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce je **starostka**, tá zodpovedá za systém riadenia PRO, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča rozšíriť kompetencie Komisie správy majetku a rozvoja obce tak, aby táto fungovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PRO, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PRO a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu

k realizácii PRO berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PRO budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PRO prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PRO a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu rozvoja obce sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PRO až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PRO bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant

podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PRO bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár (R5) - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2022 – 2027		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2022	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2023, 2024, 2025, 2026, 2027	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dosiahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostky obce, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ap.

Zdroj: *vlastné spracovanie*

Formulár (R3) - Záznam z monitorovania

Monitorovanie a hodnotenie
<p>Akčný plán obce Čelovce je zoradený podľa priorít, oblastí a opatrení. Ku každému opatreniu je priradený garant, ktoré úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a monitorovať ich plnenie. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Čelovce, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.) V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov v schválenom rozpočte obce, schválených strategických dokumentoch obce.</p> <p>Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu 31.12.2022</p>

Zdroj: *upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy,*

FINANČNÁ ČASŤ

Indikatívny finančný plán

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027

budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,

b) zo štátnych účelových fondov,

c) z rozpočtov vyšších územných celkov,

d) z rozpočtov obcí,

e) z prostriedkov fyzických osôb,

f) z prostriedkov právnických osôb,

g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,

h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,

i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,

b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PRO bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce. Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce.

Formulár č. F 2 - Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov		
A	Dopravno-hospodársky význam	Spojenie s cestami vyššieho dopravného významu D, RC, I. triedy, plnenie funkcie privádzača na D, RC, intenzita dopravy presahujúca priemernú intenzitu v danej triede, situovanie cesty v území bez nadradenej cestnej siete a pod.	Nesplňa	0		
			Spĺňa	1		
		Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy (napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nesplňa	0		
			Spĺňa	1		
		Prepojenia významných stredísk cestovného ruchu	Nesplňa	0		
			Spĺňa	1		
		Dopravné prepojenie priemyselných zón a prekladísk intermodálnej prepravy	Nesplňa	0		
			Spĺňa	1		
		Cesta prepája centrá osídlenia zadefinované v KURS 2011 (v zásade sa jedná o mestá, ktoré majú z hľadiska hospodárskeho rastu regiónov najväčší rozvojový poten-	Nesplňa	0		
			Spĺňa	1		
		B	Dopravná prevádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity (v kraji)	Nesplňa	0
					Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý	0		
			nevyhovujúci/havarijný	1		
		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	bezchybný až zlý	0		
			veľmi zlý/havarijný	1		
D	Bezpeč-	Dopravná nehodovosť v danom	Nesplňa	0		

	nosť	úseku v rámci okresu (porovnanie hustoty dopravných nehôd na príslušnej ceste v okrese s priemernou hustotou v kraji)*	Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejným službám a zlepšenie mobility pracovnej sily	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Posilnenie významnej vnútroregionálnej rozvojovej osi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nespĺňa	0		
Spĺňa	1			

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti cestnej siete	nízka	<0;5)
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností cestnej siete	stredná	<5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností cestnej siete vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13 >

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita poskytovaných sociálnych služieb	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
		Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
D	Zlepšenie		Nespĺňa	0

	dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita,	Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú inú	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju – podpora zamestnanosti	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
Projekt umožňuje poskytovanie iných (sociálnych, zdravotníckych)	Nespĺňa	0		
	Spĺňa	1		

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita			
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry		stredná <5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti sociálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP		vyso- ká <9;13 >

Vzdelávacia infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Kvalita výchovno vzdelávacieho pro-	Spoločný projekt viacerých obcí, subjektov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
B	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujú-	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
D	Zlepšenie	Zlepšenie dostupnosti školského	Nespĺňa	0

	dostupnosti	zariadenia pre špecifickú skupinu obyvateľstva /rómska komunita, deti so špeciálnymi potrebami	Spĺňa	3
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP/PRO	Projekt nadväzuje na významnú existujúcu alebo plánovanú PZI (inú investíciu)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k verejnej infraštruktúre	Nespĺňa	0
			Spĺňa	2
		Projekt prispieva k miestnemu rozvoju	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita			
	projekt je prioritný pre zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry		stredná <5;9)
	projekt je pripravený a má výrazný dopad na zlepšenie kvality a dostupnosti školskej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP		vysoká <9;13 >

Environmentálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
A	Ekologický - hospodársky význam	Odstránenie systémových porúch	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
Vhodné využitie krajinného	Nespĺňa	0		

		ekologických prvkov	Spĺňa	1
		Spoločný projekt viacerých obcí	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
B	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
C	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	veľmi dobrý, dobrý	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav jednotlivých stavieb	bezchybný až zlý	0
			veľmi zlý/havarijný	1
D	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
E	Príspevok k špecifickým cieľom IROP, PRO	Napojenie znevýhodneného územia (mestského alebo vidieckeho) na	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie počtu obyvateľov so zlepšeným prístupom k environmentálnym službám	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Podpora využívania lokálnych zdrojov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Rozvoj cezhraničných väzieb, podpora makro regionálnych stratégií	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Výsledok hodnotenia			Súčet
Priorita	projekt nie je prioritný, realizácia nemá výrazný vplyv na vlastnosti environmentálnej infraštruktúry	nízka	<0;5)*
	projekt je prioritný pre formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry	stredná	<5;9*)
	projekt je pripravený a má výrazný vplyv na formovanie vlastností environmentálnej infraštruktúry vrátane špecifických cieľov IROP	vysoká	<9;13 >*

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Formulár (Z1) - Schválenie PRO

Schválenie PRO	
Dokument	<u>Názov:</u> Program rozvoja obce Čel'ovce na roky 2022-2027 <u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č.

	539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Spracovanie	<p><u>Forma spracovania:</u> spracovanie PRO vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov</p> <p><u>Obdobie spracovania:</u> dokument bol vypracovaný v mesiacoch júl–október 2021</p> <p><u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zastúpenia</p> <p><u>Pracovné skupiny:</u> pracovné skupiny neboli zriadené</p> <p><u>Externá odborná spolupráca:</u> Marianna Dvorjaková a kol.</p> <p><u>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:</u> áno</p>
Prerokovanie	<u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy:</u>
Schválenie	<u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program rozvoja obce Čelovce na roky 2022-2027.“

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

Riadiaci tím

Jana Sabóvá - koordinátor

Tamara Kožičová - člen

Eva Kľučárová - člen

Partneri

Marianna Dvorjaková a kol.

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Operačné programy 2014-2020

Partnerská dohoda 2014-2020

PHSR Košického samosprávneho kraja

Povodňová dokumentácia obce Čelovce

Program odpadového hospodárstva obce Čelovce

Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020- návrh

Stratégia Európa 2020

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Územný plán veľkého územného celku Košického kraja – Zmeny a doplnky 2014

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

www.datacube.statistics.sk/TM1Web/TM1WebLogin.aspx

www.datacube.statistics.sk/SODB/TM1WebLogin.aspx

www.eu2020.gov.sk

www.celovce.sk

www.partnerskadohoda.gov.sk

www.statistics.sk

www.upsvar.sk

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO

APTP – aktívna politika trhu práce

a.s. – akciová spoločnosť

AT – Rakúsko

atď. – a tak ďalej

a pod. – a podobne

CR – cestovný ruch

CZ – Česká republika

č. – číslo

ČOV – čistička odpadových vôd

DSO – drobný stavebný odpad

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy

EÚ – Európska únia

HDP – hrubý domáci produkt

HU – Maďarsko

IČO – identifikačné číslo osoby

KO – komunálny odpad

KURS – Konceptcia územného rozvoja Slovenska

KSK – Košický samosprávny kraj

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

mil. - milióny

m.n.m – metrov nad morom

MOK – maloobjemové kontajnery

napr. – napríklad

NÚP – Národný úrad práce

obyv. – obyvateľstvo

OcÚ – obecný úrad

OcZ – obecné zastupiteľstvo

o. i. – okrem iného

OP – operačný program

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PL – Poľsko

PO – prioritná oblasť

príp. – prípadne

PRO – Program rozvoja obce

PSČ – poštové smerovacie číslo

PSK – Prešovský samosprávny kraj

resp. – respektíve

s.g.š. – severná geografická šírka

SK – Slovenská republika

SODB – Sčítanie domov a obyvateľov

STN – Slovenská technická norma

SR – Slovenská republika

s.r.o. – s ručením obmedzeným

t. j. – to jest

TV - Trebišov

tzv. – takzvaný

UoZ – uchádzač o zamestnanie

VN – vodná nádrž

VO – verejné osvetlenie

VS – verejná správa

VTL - vysokotlakový

VÚC – vyšší územný celok

v.z.d. – východná zemepisná dĺžka

Zb. – Zbierka

Z.z. – Zbierka zákonov

ŽP – životné prostredie

Príloha č. 4 - Dohoda o partnerstve

Formulár (Ú 4) - Dohoda o partnerstve

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PRO (názov obce/obcí/VÚC)
Obdobie platnosti	- obdobie, pre ktoré bude dohoda platná (5,7,10 rokov, - na obdobie realizácie PRO)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán – hlavných aktérov
Riadenie procesu	- spôsob riadenia procesu spracovania a realizácie PRO (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia), - zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín) a realizácie PRO (garanti jednotlivých opatrení, stále pracovné skupiny napr. pre monitoring a hodnotenie a pod.), - spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s občanmi).
Financovanie	- zoznam spoločných projektov, - zoznam podporovaných aktivít.

Zdroj: Weisová, Bernátová: *Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012*